

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.minocw.nl

Onze referentie
DCE/178392

Datum 6 april 2010
Betreft Eindrapportage Project Wegwerken Archiefachterstanden

Op 8 juli 2005 bent u geïnformeerd over de start van het project PWAA, het Project Wegwerken Archiefachterstanden tot en met 1975¹. De doelstelling van dit project was het bewerken, selecteren en uiteindelijk overdragen van het archiefmateriaal uit de periode tot 1976 van de departementen aan het Nationaal Archief. Cultuurhistorisch en maatschappelijk belangrijk archiefmateriaal is zodoende raadpleegbaar geworden bij het Nationaal Archief voor publiek en onderzoekers.

Wij kunnen u melden dat de projectdoelstellingen zijn behaald binnen het tijds kader en het vastgestelde budget. Archiefmateriaal dat voor permanente bewaring in aanmerking is gekomen, is overgebracht naar het Nationaal Archief. Spraakmakende voorbeelden van archieven, die voor een breed publiek interessant zijn, zijn te vinden in de bijlage.

Bij de start van het project was in totaal 74 km archiefmateriaal geïdentificeerd dat op 1 januari 2009 moest zijn weggewerkt. Om dat projectresultaat op te leveren is op initiatief van de toenmalige bewindspersonen van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een tijdelijke projectorganisatie in Rotterdam opgericht (PWAA-Rotterdam). Alle ministeries, het Nationaal Archief en de Centrale Archiefselectiedienst (CAS) werkten in dit project samen. De regie was belegd bij PWAA-Rotterdam. De projectorganisatie is meerjarig gefinancierd bij voorjaarsnota in 2005. De projectkosten van 2005 tot en met 2008 bedroegen 7,9 miljoen. Daarnaast hebben de departementen zelf de kosten betaald voor de bewerking van hun eigen archieven.

De erfgoedinspectie was verantwoordelijk voor de monitoring van het project. De inspectierapportages 2007 en 2008 heeft u reeds ontvangen (bijlagen bij kamerstuk 29362, nr.118 en nr. 138). Hierbij ontvangt u ook het derde en laatste rapport. De conclusies en aanbevelingen, die in het rapport naar voren komen, worden in de samenwerking tussen OCW en BZK in het kader van de

¹ Kamerstukken TK 2004-2005, 29.800, VIII, nr.248 en tussentijdse rapportage kamerstukken TK 2006-2007, 29.362, nr.118 en 2007-2008, 29.362, nr. 138

Modernisering van de Informatiehuishouding verder uitgewerkt. De betrokken departementen krijgen ook een afschrift van het rapport.

Datum

PWAA heeft ook een fundament kunnen leggen voor de aanpak van de archieven van ná 1975. De projectorganisatie PWAA-Rotterdam heeft door centrale coördinatie van het werk een regierol ingenomen. Deze regierol was nodig vanwege de diversiteit en hoeveelheid van ketenpartners in combinatie met de korte doorlooptijd van het project. Als gevolg daarvan konden er duurzame procesversnellingen doorgevoerd worden binnen de huidige wet- en regelgeving.

Onze referentie
DCE/178392

De resultaten van PWAA zijn dusdanig goed, dat inmiddels is besloten de samenwerking van de departementen en de CAS structureel voort te zetten en één Archiefbewerkingsorganisatie voor het Rijk op te richten. Daarover heb ik u in juli 2009 geïnformeerd. Deze organisatie wordt opgericht om gezamenlijk structureel archiefbewerking (en bijbehorend opslag en beheer) op zich te nemen en daarbij de ontstane archieven vanaf 1976 te selecteren en te bewerken.² De archiefbewerkingsorganisatie zal de regierol hebben ten opzichte van de ministeries ten aanzien van werkmethoden en het monitoren van de voortgang bij alle departementen en zal nauw samenwerken met het Nationaal Archief.

Door deze succesvolle, projectmatige en zakelijke aanpak van archiefbewerking is een deel van de 74 km archiefmateriaal nu toegankelijk als onderdeel van ons erfgoed. In bijlage 1 vindt u nadere informatie over de behaalde resultaten.

Mede namens de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
drs. A. Th. B. Bijleveld-Schouten,

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart

² Zie ook brief TK 7 juli 2009, kenmerk 2009-0000334182

Feiten en resultaten PWAA

Projectdoelstellingen:

- **Tijds kader:** Het project is binnen de doelstelling van 3,5 jaar, dat wil zeggen vóór 31 december 2008 afgerond.
- **Opstellen selectielijsten:** Er zijn in totaal 102 selectielijsten opgesteld en vastgesteld, die nodig zijn om de archieven te bewerken.
- **Bewerkt archief:** In totaal is 79 km archief weggewerkt (inclusief 5 km meerwerk). 17% daarvan is voor permanente bewaring overgedragen aan een rijksarchiefbewaarpplaats.
- **Financiën:**
 - **Directe proces-kosten** voor de archiefbewerking en het opstellen van de selectielijsten; deze zijn gedragen door de departementen op basis van een vooraf vastgestelde prijs per meter (€ 360/m). In totaal hebben de departementen bijna € 6,5 miljoen betaald, afgezien van de afspraken die departementen maakten met de CAS (CAS-uren). Alle departementen hebben aan hun financiële verplichtingen voldaan.
 - **Indirecte projectkosten** voor huisvesting, overhead, opleiding, facilitaire kosten, archieftransport, automatisering, etc. Hiervoor was € 7,9 miljoen gereserveerd. De kosten zijn binnen dit bedrag gebleven.

Daarnaast was in 2005 in het centrale meerjarenbudget nog een bedrag van ca. € 3,8 miljoen beschikbaar gesteld voor indirecte kosten in de jaren 2009-2010 voor een eventuele uitloop van het project. Dit bedrag is in 2009 via het Ministerie van BZK besteed aan IORA (Interim Organisatie Rijksarchieven 2009) in de aanloop naar de nieuwe centrale archiefbewerkingsorganisatie.

Voorbeelden van archieven, die zijn overgedragen:

- De correspondentie van de bekende Nederlandse schrijvers Van 't Reve en W.F. Hermans, onder meer over zijn weigering van de PC Hooftprijs in 1969.
- Het archief van Rijkswaterstaat over de watersnoodramp.
- Het archief van de Directie Afsluitdijk van het ministerie van Verkeer en Waterstaat met o.a. een aantal bouw- en onderhoudstekeningen van de architect Dudok.
- De zogenaamde C-dossiers van het ministerie van Justitie zijn overgedragen.

Overige kwalitatieve resultaten van het project:

- **Begeleiden naar werk van een aantal jeugdwerklozen:** PWAA heeft gedurende de looptijd van het project 9 jeugdwerklozen aangesteld. Vijf van hen zijn ingestroomd in het archiefvak.
- **Informatie- en Archiefbeheer van het Rijk is onder de aandacht van de departementen gebracht:** Er is meer aandacht voor het belang om zorgvuldig te bepalen welke informatie wel en niet bewaard of vernietigd dient te worden.
- **Monitoring & Control van de keten:** Meer aandacht voor regie op de keten vanwege de enorme diversiteit aan ketenpartners..
- **Kwaliteitsniveau bewerking:** Het “goed is goed genoeg-principe” met betrekking tot de toegankelijkheid is toegepast.
- **Opstellen generieke selectielijsten:** De selectielijsten waren té gedetailleerd. In het kader van PWAA zijn er generieke selectielijsten opgesteld, die veel gemakkelijker hanteerbaar waren.
- **Kortere doorlooptijd opstellen selectielijsten:** De lange doorlooptijd en complexe onderhandelingen die vooraf gingen aan het opstellen van de selectielijsten, die nodig zijn om archieven te bewerken, is aanzienlijk verkort: van 78 naar 22 weken.
- **Kennisoverdracht/stages:** PWAA heeft actief ingezet op het borgen en overdragen van de opgebouwde kennis naar overheidsorganen, o.a. door stages, workshops, training on the job, ontwikkeling integrale MBO-opleiding informatiebeheer, gecertificeerde opleiding selectie rijksarchieven.

Datum

Onze referentie
DCE/178392